

Obec Čerín, Čerín č. 11, 974 01 Banská Bystrica

Hlavný kontrolór obce

Sp. zn. S 2025/169

R 2025/1118

Správy hlavného kontrolóra o výsledku kontroly č. 5/2025

Hlavný kontrolór obce Čerín v súlade so zákonnými kompetenciami podľa ustanovenia § 18d a § 18e zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a na základe plánu kontrolnej činnosti na 1. polrok 2025 prijatým uznesením č. 71 zo dňa 13. 12. 2024 a §§ 20 až 27 zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov vykonal od 21. 05. 2025

kontrolu dodržiavania a uplatňovania zákona č. 152/1994 Z. z. o sociálnom fonde pri tvorbe a použití sociálneho fondu v podmienkach obce v roku 2024.

Kontrolovaným subjektom bol Obecný úrad Čerín, kontrolovaným obdobím bol rok 2024. Oznámenie o začatí kontroly bolo kontrolovanému subjektu zaslané listom č. R 2025/986 zo dňa 21. 05. 2025.

Vzhľadom k tomu, že kontrolou boli zistené nedostatky z vykonanej kontroly v súlade s § 22 zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov bol spracovaný dňa 18. 06. 2025 Návrh správy z kontroly, ktorý bol na oboznámenie osobne odovzdaný riaditeľke kontrolovaného subjektu dňa 18. 06. 2025. Kontrolovaný subjekt bol poučený o možnosti podať námietky k zisteným nedostatkom a predloženie písomného zoznamu prijatých opatrení, ak aj k lehote na splnenie prijatých opatrení. V stanovenej lehote neboli zo strany kontrolovaného subjektu podané žiadne námietky a bolo pristúpenú dňa 09. 07. 2025 k spracovaniu správy z kontroly.

Cieľom kontroly bolo preveriť dodržiavanie a uplatňovanie zákona č. 152/1994 Z. z. o sociálnom fonde a o zmene a doplnení zákona č. 286/1992 Zb. o daniach z príjmov v znení neskorších predpisov, kolektívnej zmluvy v platnom znení a interného predpisu - tvorba a použitie sociálneho fondu.

Kontrolou v rámci predmetu kontroly bola preverená tvorba a použitie sociálneho fondu v kontrolovanom subjekte.

Sociálny fond slúži na realizáciu sociálnej politiky zamestnávateľa v oblasti starostlivosti o zamestnancov, ktorí sú u neho zamestnaní v pracovnom pomere. Základnou právnou normou pre tvorbu a následné použitie sociálneho fondu je zákon o sociálnom fonde.

Sociálny fond musí tvoriť povinne zamestnávateľ, ktorý má na území Slovenskej republiky sídlo, a to len za a pre zamestnancov, ktorí sú u neho v pracovnom alebo v obdobnom pracovnom vzťahu, napr. v služobnom pomere alebo v štátnozamestnaneckom vzťahu. Sociálny fond sa tvorí a používa v závislosti, či je alebo nie je u zamestnávateľa uzatvorená kolektívna zmluva a za podmienok ustanovených zákonom o sociálnom fonde.

V zmysle § 6 zákona o sociálnom fonde má zamestnávateľ povinnosť viesť tvorbu a použitie

fondy na osobitnom analytickom účte fondu alebo osobitnom účte v banke, tvoriť ho najneskôr v deň dohodnutý na výplatu mzdy alebo platu (za mesiac december môže zamestnávateľ tvoriť fond z predpokladanej výšky miezd alebo plátov a previesť finančné prostriedky na účet fondu do 31. decembra) a prevod finančných prostriedkov uskutočňovať do piatich dní po dni dohodnutom na výplatu mzdy alebo platu, najneskôr do konca kalendárneho mesiaca. Najneskôr do 31. januára nasledujúceho roka má zamestnávateľ povinnosť vykonať zúčtovanie prostriedkov fondu za kalendárny rok. Nevyčerpaný zostatok fondu sa prevádza do nasledujúceho roka.

Tvorba a použitie sociálneho fondu v roku 2024 (účet 472)		
Počiatočný stav sociálneho fondu k 01. 01. 2024	1 004,10	
Tvorba v roku 2024	1 356,87	
Použitie v roku 2024	príspevky na stravovanie (16,30 €), darčkové poukážky (1 020 €), zdravotná starostlivosť (25 €), iné (1 004,01 €)	2 040,40
Koncový stav sociálneho fondu k 31. 12. 2024	320,57	

Kontrolou bol preverený výpočet tvorby sociálneho fondu zamestnancov a kontrola použitia príspevku zo sociálneho fondu za rok 2024.

Kontrolovaný subjekt tvorbu a čerpanie sociálneho fondu viedol analyticky na bežnom výdavkovom účte č. SK47 5600 0000 0013 9832 0008 vedenom v Prima banke a na príslušnom analytickom účte fondu 472 - Závazky zo sociálneho fondu v zmysle § 6 ods. 1 zákona o sociálnom fonde. Prevod finančných prostriedkov bol uskutočňovaný v zmysle § 6 ods. 2 zákona o sociálnom fonde.

Použitie sociálneho fondu bolo vymedzené v článku 3 internej smernice (použitie sociálneho fondu) na:

- stravovanie zamestnancov,
- účasť na kultúrnych a športových podujatiach,
- športovú činnosť dieťaťa zamestnanca,
- rekreáciu a služby, ktoré zamestnanec využíva na regeneráciu pracovnej sily,
- zdravotnú starostlivosť,
- sociálnu výpomoc a peňažné pôžičky,
- darčkové poukážky.

Na základe predložených dokladov je možné konštatovať, že použitie sociálneho fondu bolo v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi a vnútornými predpismi. Kontrolovaný subjekt použil prostriedky sociálneho fondu na príspevok na stravovanie zamestnancov, zdravotnú starostlivosť a darčkové poukážky.

V tejto skutočnosti je potrebné konštatovať, že predmetné výdavky podľa zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmu, predstavovali nepeňažné plnenie poskytnuté zamestnancovi zamestnávateľom v zmysle § 5 ods. 3 písm. d) uvedeného zákona. Takto podliehali dani z príjmu, ktorú bol povinný platiť zamestnanec z tohto nepeňažného plnenia, pričom za príjem zo závislej činnosti zamestnanca sa považuje takto navýšené nepeňažné plnenie, čo bolo zo strany kontrolovaného subjektu splnené a to zdanením zrážkou.

Kontrolovaný subjekt v čl. 3 internej smernice stanovil, že zamestnávateľ v rámci realizácie svojej sociálnej politiky poskytuje zamestnancom z fondu príspevok na stravovanie zamestnancov nad rozsah ustanovený osobitnými predpismi a to na závodné stravovanie v školskej jedálni (§152 Zákonníka práce) na jeden odobratý obed príspevok vo výške 0,10 €.

Kontrolou bolo preukázané, že príspevok vo výške 0,10 € na odobratý obed bol poskytovaný jedine zamestnancom s výkonom práce v materskej škole, resp. školskej jedálni pri materskej škole. V tejto skutočnosti je potrebné poukázať, že takýto príspevok by sa mal týkať všetkých zamestnancov. Podľa § 152 ods. 2 Zákonníka práce kontrolovaný subjekt ako zamestnávateľ musí zabezpečiť stravovanie najmä poskytovaním jedného teplého hlavného jedla vrátane vhodného nápoja zamestnancovi v priebehu pracovnej zmeny vo vlastnom stravovacom zariadení, v stravovacom zariadení iného zamestnávateľa alebo zabezpečiť stravovanie pre svojich zamestnancov prostredníctvom právnickej osoby alebo fyzickej osoby, ktorá má oprávnenie sprostredkovať stravovacie služby, ak ich sprostredkuje u právnickej osoby alebo fyzickej osoby, ktorá má oprávnenie poskytovať stravovacie služby. Nárok na zabezpečenie stravovania alebo poskytnutie finančného príspevku na stravovanie má zamestnanec, ktorý v rámci pracovnej zmeny vykonáva prácu viac ako štyri hodiny. Ak pracovná zmena trvá viac ako 11 hodín, zamestnávateľ môže zabezpečiť ďalšie stravovanie alebo poskytnúť ďalší finančný príspevok na stravovanie.

Antidiskriminačný zákon určuje, že dodržiavanie zásady rovnakého zaobchádzania spočíva v zákaze diskriminácie z dôvodu pohlavia, náboženského vyznania alebo viery, rasy, príslušnosti k národnosti alebo etnickej skupine, zdravotného postihnutia, veku, sexuálnej orientácie, manželského stavu a rodinného stavu, farby pleti, jazyka, politického alebo iného zmýšľania, národného alebo sociálneho pôvodu, majetku, rodu alebo iného postavenia alebo z dôvodu oznámenia kriminality alebo inej protispoločenskej činnosti. Uvedený zákon v § 2a ods. 2 definuje priamu diskrimináciu ako konanie alebo opomenutie, pri ktorom sa s osobou zaobchádza menej priaznivo, ako sa zaobchádza, zaobchádzalo alebo by sa mohlo zaobchádzať s inou osobou v porovnateľnej situácii.

Následne podľa § 3 uvedeného zákona je každý povinný dodržiavať zásadu rovnakého zaobchádzania v oblasti pracovnoprávných a obdobných právnych vzťahov, sociálneho zabezpečenia, zdravotnej starostlivosti, poskytovania tovarov a služieb a vo vzdelávaní.

Kontrolné zistenie

Kontrolovaný subjekt tým, že poskytoval zo sociálneho fondu príspevok na stravovanie zamestnancov vo výške 0,10 € len na závodné stravovanie v školskej jedálni postupoval v rozpore s § 3 antidiskriminačného zákona.

V súlade s príslušnými ustanoveniami zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov predkladám obecnému zastupiteľstvu túto správu o výsledku z kontroly.

.....
Ing. Ivan Petřík
hlavný kontrolór obce

V Čeríne, 09. 07. 2025